

טור' שנאפ אשר

39869

בן פני וישראל

נולד ב- י"ט בכסלו תרפ"ז 25.11.1926

שרת בגדוד "גדעון" (13)

נפל ב- י"ב בתמוז תש"ח 19.7.1948

בעת מילוי תפקידו.

שנאפ אשר,

בן פני וישראל, נולד ביום י"ט בכסלו תרפ"ז
(25.11.1926) בבוקובינה וסיים שם את לימודיו בבית-
ספר תיכון. מנעוריו היה פעיל בתנועת "הנוער הציוני".
עם פרוץ מלחמת-העולם השנייה הצטרף ליחידות
הפרטיזנים שלחמו בגרמנים ולאחר תום המלחמה הקדיש
את מרצו לארגון עליה ב'. בדצמבר 1947 עלה בעצמו
באוניית-המעפילים "כנסת ישראל", שנתפסה ונשלחה
לקפריסין. משם הגיע לארץ.

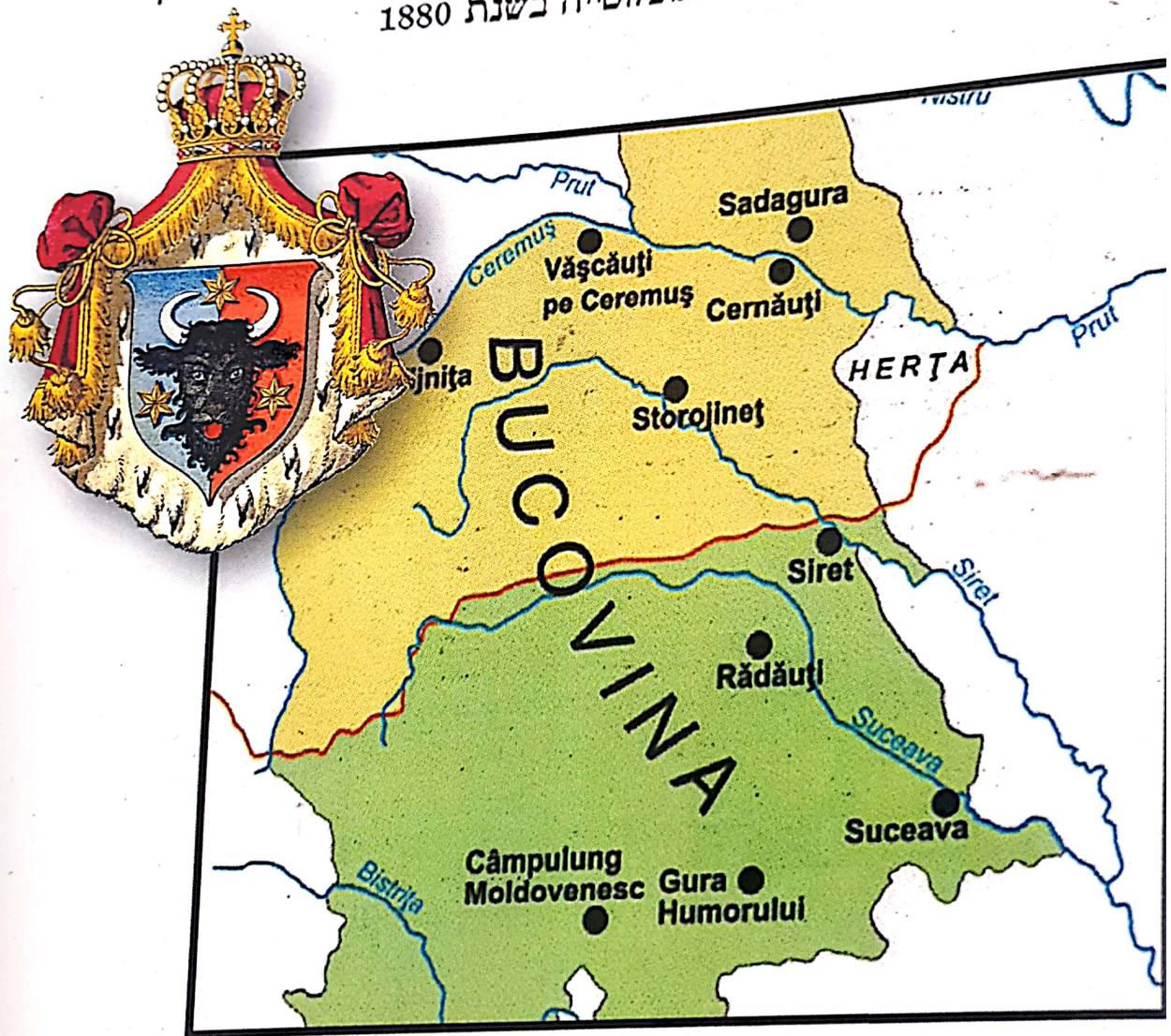
בפרוץ מלחמת-העצמאות הצטרף מיד לשורות הלוחמים.
כתותחן מעולה השתתף בקרב על ג'נין ואחר-כך בזרעין.
ביום י"ב בתמוז תש"ח (19.7.1948) בבוקר היום הראשון
של ההפוגה השנייה, ערך האויב התקפת-פתע, והוא נפל
בקרב זה על משמרתו בסוללת הרגמים. הובא למנוחת-
עולמים בבית-הקברות הצבאי בעפולה.

עיר הולדתו של אשר ז"ל

וקובינה אזור היסטורי המחולק כיום בין רומניה, מולדובה ואוקראינה. אזור מבסה שטח של 10,422 קמ"ר, הוא מיוער מאוד ומייצא עץ, טקסטיל, לוח, מנגן, ברזל ונחושת. בעבר הייתה בוקובינה דוכסות באימפריה אוסטרו-הונגרית.

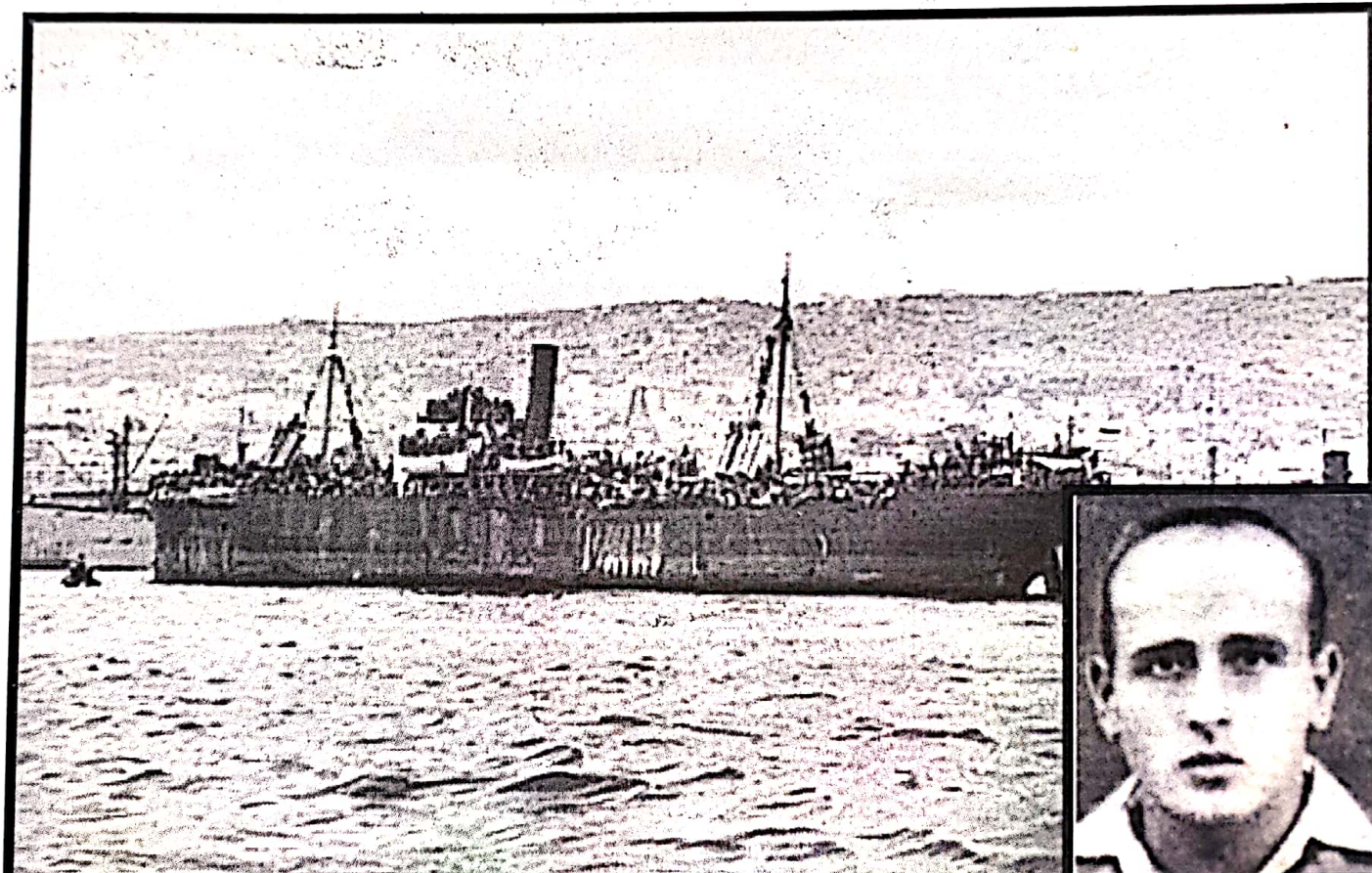
יהודים חיו בבוקובינה עוד בטרם שחרר הנסיך בוגדאן הראשון את חבל מולדובה משלטון ההונגרים ב-1365. לאחר התייצבות המשטר והפסקת שיטות השכנים על האזור, החלה נהירת היהודים לבוקובינה מגליציה ובפולין. עם עצמאות בוקובינה ב-1848 וחקיקת חוקים נאורים אשר נתנו יהודים שוויון זכויות מלא, גדלה האוכלוסייה היהודית בבוקובינה באופן משמעותי, לכדי 11.79% מכלל האוכלוסייה בשנת 1880

בוקובינה

הגעתו לארץ

כנסת ישראל הייתה הארגון הכללי של יהודי ארץ ישראל בימי המנדט הבריטי. כנסת ישראל נתכנסה לראשונה בשנת 1920. הארגון, שכלל את רוב היישוב היהודי בארץ ישראל, למעט החרדים הקיצוניים, זכה להכרה של שלטונות המנדט בשנת 1928. בראש הארגון עמדו אספת הנבחרים והוועד הלאומי. לכנסת ישראל הייתה כפופה הרבנות הראשית שבראשה שני הרבנים הראשיים, האשכנזי והספרדי. כן היו כפופים לה ועדי הקהילות. כנסת ישראל בטלה עם קום המדינה ורוב סמכויותיה נכללו באחריות המדינה. בית הנבחרים של מדינת ישראל נקרא אף הוא בשם הכנסת.

תנועת נוער שבה השתתף אשר ז"ל

הנוער הציוני – תנועת נוער יהודית-ציונית. תנועה התחילה את פעילותה, כמו תנועות נוער רבות יהודיות אחרות, בתחילת המאה ה-20. המייחד את "הנוער הציוני" באותה תקופה מתנועות אחרות היה היותה תנועת נוער ציונית, חילונית, שאינה משתייכת לזרם השמאלי (כלומר לא סוציאליסטית). כתגובה לגלי אנטישמיות החליטו ראשיה כבר ב 1926 להדגיש את הרעיון הציוני ואת ההגשמה על ידי התיישבות בארץ ישראל, ב 1932 יזמה תנועת הנוער הציוני בהנהגת יצחק שטיינר הקמת ארגון נגד שנקרא "הסתדרות חלוצית עולמית הנוער הציוני", כמשקל נגד לתנועת השומר הצעיר בעלת הגוון הסוציאליסטי-מרכסיסטי. התנועה התפשטה בכל ארצות אירופה המרכזית והמזרחית, ראשוני החלוצים בוגרי התנועה עלו לישראל בשנת 1930, והקימו את הסניף הישראלי של התנועה.

חטיבת גולני והנוף האנושי

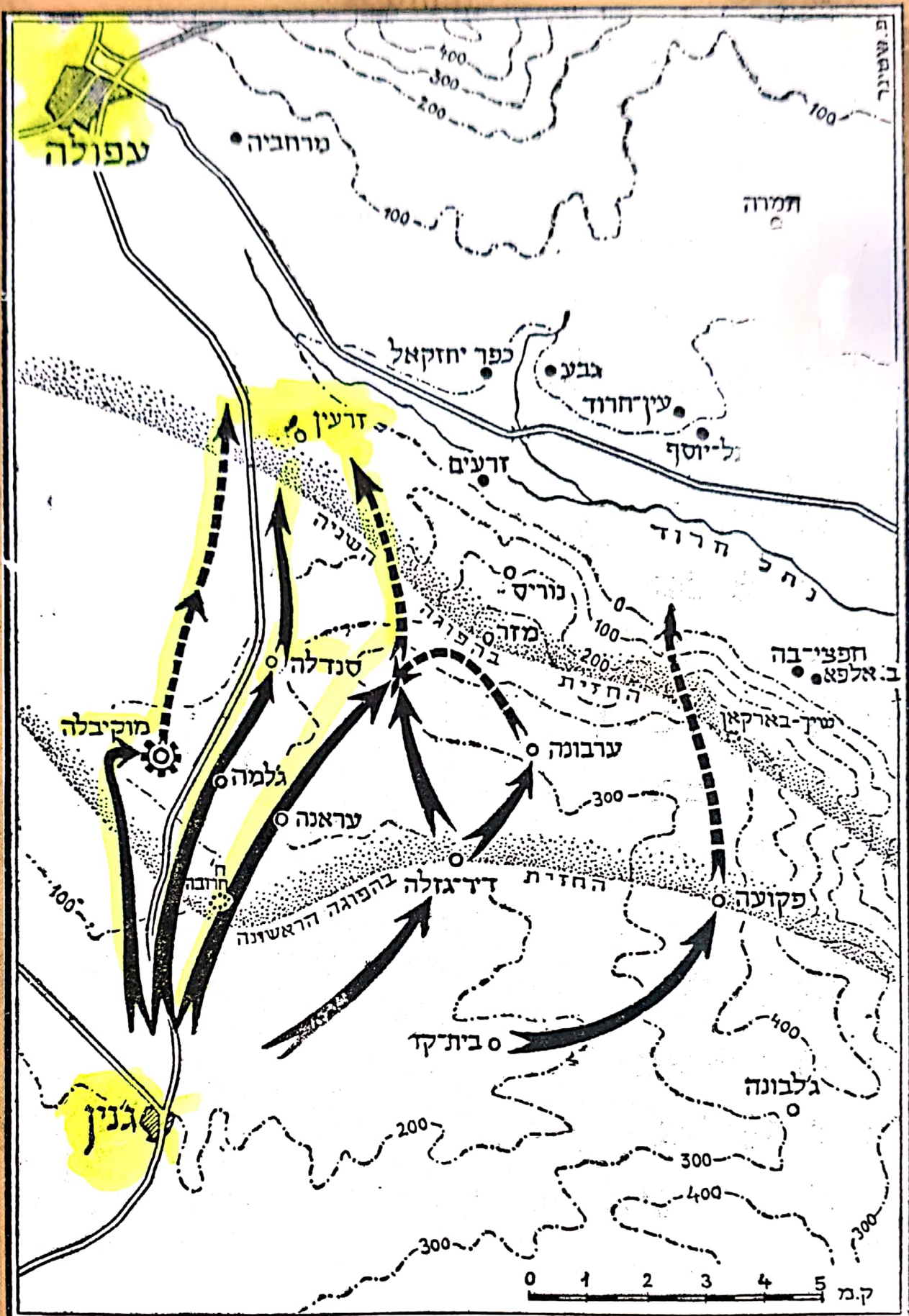
"חטיבת הגליל והעמקים"

לימים הועברה נפת תל-חי (וגדוד "אלון") לאחריות חטיבות "יפתח" ו"עודד" שפעלו בגליל העליון המזרחי, ובחטיבת גולני הוקם גדוד חי"ר נוסף, גדוד "גורן", שאחרי-כך התאחד והתמוזג עם גדוד "דרור", ובמקומם הוקם גדוד הפשיטה הממוכן. במשך עשרה חודשים ארוכים, מחורף תש"ח (פברואר 1948) ועד סתיו תש"ט (נובמבר 1948), כונתה חטיבת גולני, "חטיבת הגליל והעמקים" – עד שירדה לנגב בתום הקרבות בחזית הצפון. ואכן היתה חטיבת גולני כפי שכתב עליה לימים רב-אלוף יגאל ידין (בהקדמה לספר "אילן ושלח" – דרך הקרבות של חטיבת גולני במלחמת העצמאות): "אחת הדוגמאות המאלפות ביותר לתהליך הקמת צבא הגנה לישראל... דוגמה נאה ומאלפת ליצירת הכוח הצבאי, למקור שאיבתו: אחבת הארץ, הקשר לאדמה ורוח החלוציות העקשנית המציינת את יישובינו החקלאיים למן ראשוני המתיישבים בגליל ועד לאחרון הקיבוצים בעמק..."

הנוף האנושי של החטיבה

הנוף האנושי של חטיבת גולני במלחמת העצמאות היה מגוון ורב-פנים. הוא מאפיין את "דור תש"ח" בארץ-ישראל של אותם הימים. מייסדי החטיבה, ראשוני לוחמיה ומפקדיה, היו אנשי ההתיישבות, עובדי-אדמה מן המושבה, המושב והקיבוץ של מרחבי הגליל והעמקים, ובתוכם שומרי מסורת לא מעטים. אליהם נוספו במרוצת חודשי לחימה ארוכים בני עיר רבים ואף עולים חדשים אנשי גח"ל ומח"ל. ראוי לציין, כי בימי תש"ח היו בחטיבת גולני בחורות רבות, אשר שירתו בכל היחידות בתפקידים שונים, ורבות מהן פעלו כקשריות או חובשות קרביות. כבר במלחמת העצמאות היתה חטיבת גולני כור היתוך לילידי הארץ ולבני העליות השונות. בסיכום המבוא שכתב נחום גולן לספר "אילן ושלח" נאמר: "...צמחנו בנוף הגלילי ובמישורי העמקים, ובמרחבי הנגב הרחבנו אופקים – התבגרנו. ההתיישבות בעמקים ובגליל היא שנתנה לחטיבה את צביונה וחותמה המיוחד, וממנה ספגה את ערכיה, כי על כן היתה החטיבה כפרית ונאמנה לערכים שינקה בגושי התיישבות אלו. ציינו אותה תכונותיו של עובד-האדמה ויושב-הכפר: עקשנות, צמידות למשימה, שורשיות ושקט..."

מפת הקרב

ריכוז השלטון על העיר ביד אחת מנע כל מעשי שוד וביזה. הגדוד קיבל הוראות חמורות לגבי נהג ויחסים בעיר הקדושה לנוצרים. הוראות אלו נשמרו בהקפדה יתירה, והיחס הנכון והיפה אל הכנסיות והאוכלוסיה צוינו לשבח בפי מסקדי הצבא, שרי הממשלה וחברי מועצת-המדינה, שביקרו במקום. על הגדוד עברו ימים עמוסי-פעילות. לא קל היה לסדוק עיר בת-28,000 תושבים, כשרבים גם חסליטים שבתוכה. לבקר בכנסיות ובמקומות הקדושים ולחזוהר ממגווע בם, לקיים עוצר חמור החל משקיעת-החמה ועד זריחתה. עם זאת, צריך היה לסייר את סביבות-העיר ולאבטח את האזור.

פרשה מיוחדת בפני עצמה היתה בקעת בית-נטוסה. העמק הסורה נמצא בידינו, אלא שפתוח היה מצפונו לפעילותם של אנשי-קאוקג'י, שהתבצרו בגליל-המרכזי. אף על פי שכפר-מגדל נכנע בפנינו ומסר את נשקו, הרי כל פעם שהתקרב פטרול-סיור שלנו אליו היה נתקל באש, וכמה קרבות — במימדים קטנים — נערכו בינם לבין אנשי-קאוקג'י שהתבססו על תגבעות שממזרח לכפר. פיטרולים אלו בבקעה ובכפרים שלאורך הכביש לטבריה נערכו ע"י יחידת-גיפים מיוחדת של הגדוד, שמדי פעם אף ערכה פשיטות בעומק גדול יותר.

לאחר השבועות הראשונים, החל הגדוד להפריש מכוחותיו לאימונים וכך עברו על הגדוד חדשים של פעילות בנצרת ובסביבתה.

סוללת הרגמים בפעולה